

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VALSTYBĖS PAŽANGOS TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

Nr. 2024-11-11
Vilnius

Posėdis vyko 2024 m. lapkričio 11 d. 17:00–19:00 val. Vyriausybės posėdžių salėje

Posėdžio pirmininkas – Raimundas Lopata (Seimo Ateities komiteto pirmininkas)

Posėdžio sekretorė – Modesta Kairytė

Posėdžio dalyviai:

Valstybės pažangos tarybos nariai (23 iš 43):

Aleksandras Abišala
Marsiuz Antonowicz
Elijus Čivilis
Linas Dičpetris
Miša Jakobas
Raimondas Kuodis
Raimundas Lopata

Aušra Maslauskaitė
Urtė Neniškytė
Mindaugas Ubartas
Nerijus Udrėnas
Gaja Šavelė
Diana Vilytė

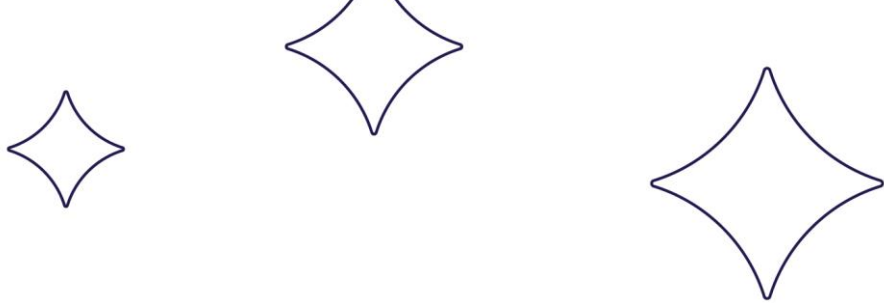
Dalyvavo nuotoliniu būdu:

Rytis Zemkauskas

Iš anksto raštu pareiškė nuomonę svarstomais klausimais:

Robertas Dargis
Matas Maldeikis
Dalius Misiūnas
Žymantas Morkvėnas
Martynas Nagevičius
Agnė Paliokaitė
Rimvydas Petrauskas
Jurgita Šiugždinienė
Ramūnas Vilpišauskas

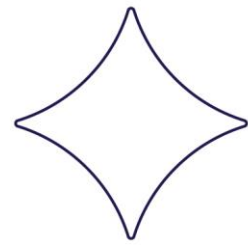

Kiti posėdžio dalyviai:

Jurga Aleknienė – Aplinkos ministerijos Darnaus vystymosi ir strateginių pokyčių grupės vyr. patarėja
Ričardas Ališauskas – Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Strateginio planavimo skyriaus vedėjas
Arūnas Augustinaitis – Seimo Ateities komiteto biuro patarėjas, Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos išorinės informacinės aplinkos vyriausiasis ekspertas
Erika Balasevičiūtė – Vyriausybės kanceliarijos praktikantė
Jūratė Caspersen (nuotoliu) – Šveicarijos lietuvių bendruomenės pirmininkė
Rita Dukynaitė – Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Strateginio planavimo skyriaus vyr. patarėja
Dovilė Gailiūtė-Janušonė (nuotoliu) – Mokslo ir inovacijų patarėja Užsienio reikalų ministerijoje
Vaida Jankauskaitė – Vyriausybės strateginės analizės centro vyriausioji politikos analitikė
Vidmantas Janulevičius – Lietuvos pramonininkų konfederacijos prezidentas, „BOD Group“ įkūrėjas ir vadovas
Vita Juknevičienė – Mokslo ir inovacijų patarėja Vidaus reikalų ministerijoje
Natalija Kazlauskienė – Ministrės Pirmininkės patarėja savivaldos ir regioninės politikos klausimais
Modesta Kairytė – Vyriausybės kanceliarijos Strateginio valdymo grupės vyresnioji patarėja
Rytis Krušinskas – Kauno technologijos universiteto senato pirmininkas, Ekonomikos ir verslo fakulteto profesorius
Jurgita Lukaševičienė – Vyriausybės kanceliarijos Strateginio valdymo grupės patarėja
Vita Markevičiūtė – Mokslo ir inovacijų patarėja Ekonomikos ir inovacijų ministerijoje
Justinas Mickus – Vyriausybės strateginės analizės centro vyriausiasis politikos analitikas
Miglė Pavliukovičienė (nuotoliu) – Vyriausybės kanceliarijos komunikacijos ekspertė
Ernesta Platūkytė – Mokslo ir inovacijų patarėja Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje
Elena Ruikytė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Strateginių sprendimų paramos grupės mokslo ir inovacijų patarėja
Edita Sabalionytė – Nacionalinės kūrybinių ir kultūrinių industrijų asociacijos direktorė
Lukas Stakėla – Mokslo ir inovacijų patarėjas Vyriausybės kanceliarijoje
Jekaterina Šarmavičienė – Centrinės projektų valdymo agentūros Viešosios ir privačios partnerystės skyriaus vadovė
Valdemaras Valkiūnas – Seimo Ateities komiteto narys
Salomėja Vanagienė – Mokslo ir inovacijų patarėjų tinklo koordinatore
Giedrius Viliūnas – Seimo Ateities komiteto biuro patarėjas
Justas Vinauskas – Vyriausybės kanceliarijos praktikantas
Jūratė Zabiłaitė (nuotoliu) – Seimo narės R. Budbergytės patarėja
Agnė Vilkončiūtė – Vyriausybės strateginės analizės centro direktorė
Vaiva Zemkauskaitė – Vyriausybės kanceliarijos Strateginės komunikacijos skyriaus patarėja
Gabrielė Žaidytė – Ministrės Pirmininkės patarėja kultūros klausimais

Daiva Žaromskytė-Rastenė – Vyriausybės kanceliarijos Strateginio valdymo grupės vadovė
Darius Žeruolis – Ministrės Pirmininkės patarėjas strateginio planavimo, viešojo administravimo, reformų ir pokyčių valdymo klausimais
Lina Žiaukienė – Mokslo ir inovacijų patarėja Sveikatos apsaugos ministerijoje
Paulius – Krašto apsaugos ministerijos Antrojo operatyvinių tyrimų departamento pareigūnas

DARBOTVARKĖ:

1. Pirmininkaujančio įžanginis žodis
2. Numatomosios valdysenos ekosistemos Baltosios knygos pristatymas
3. Lietuvos ateities vizijos „Lietuva 2050“ atsparumo patikrinimas per juodųjų gulbių pratimą: rezultatų pristatymas ir aptarimas
4. Mokslo ir inovacijų patarėjų tinklo veiklos ir planų pristatymas
5. „Lietuva 2050“ renginiai ir komunikacija: kas įvyko ir kas laukia
6. Lietuvos ateities vizijos „Lietuva 2050“ įgyvendinimo tolimesnieji žingsniai
7. Balsavimas, VPT kadencijos darbo apibendrinimas

1. Raimundo Lopatos įžanginis žodis

Raimundas Lopata skelbia posėdžio pradžią. Pristato posėdžio darbotvarkę, kuriai pritariama bendru sutarimu. Informuoja, kad posėdyje dalyvauja socialiniai partneriai, institucijų atstovai. Padėkoja visiems, atvykusiems į paskutinį šios kadencijos Valstybės pažangos tarybos posėdį. Šis posėdis turi du tikslus: apžvelgti per paskutinius metus padarytą pažangą ir apibendrinti Valstybės pažangos tarybos kadencijos darbą.

Informuoja, kad pirmuoju darbotvarkės klausimu bus pristatyta numatomosios valdysenos ekosistemos Baltoji knyga. Primena, kad ji pradėta rengti iškart po to, kai Seimas patvirtino Lietuvos ateities viziją „Lietuva 2050“. Seimo valdybos nutarimu buvo sukurta Baltosios knygos rengimo darbo grupė, jos darbe dalyvavo valstybinių, verslo ir akademinų institucijų atstovai.

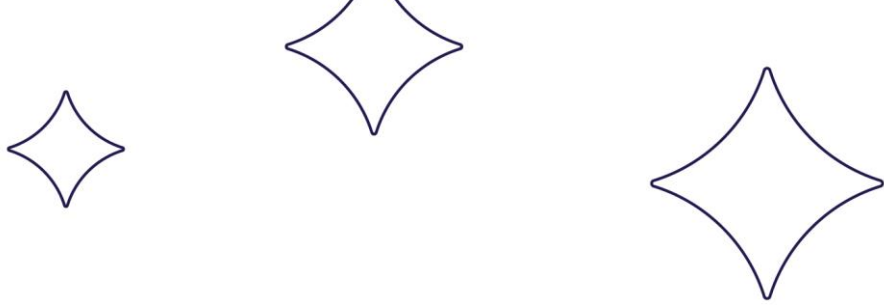
Žodis suteikiamas Arūnui Augustinaičiui.

2. SVARSTYTA. Numatomosios valdysenos ekosistemos Baltosios knygos pristatymas ir aptarimas

Kalba Arūnas Augustinaitis

Knyga jau yra parengta išoriniam redagavimui ir maketavimui. Daugiau kaip metus trukusiame procese dalyvavo daug kolektyvų ir asmenybių. Aptariamas tekstas yra bendras mūsų visų mąstymo ir supratimo vidurkis. Baltoji knyga tarsi apibendrina ateities mąstymo minties Lietuvoje kultūros brandą, kurią pasiekėme per ketverius metus. Ji buvo sumanyta kaip kvalifikacijos ir smegenų

auginimo mechanizmas, kuris leistų lanksčiai reaguoti į staigius globalius pokyčius. Jei mes, kaip senosios Europos ir pažangios pasaulio šalys, sukursime ateities ekosistemą, tai bus didelis postūmis mūsų valstybės raidai. Be ekosistemos negalime rimtai žiūrėti į „Lietuva 2050“, nes jos įgyvendinimas bus sunkiai pasiekiamas. Baltoji knyga apibrėžia vizijos įgyvendinimo principus, būdus ir mechanizmus.

Pagrindinė kryptis yra ekspertinių pajėgumų ir ateities numatymo žvalgybinių pajėgumų auginimas, kuris leistų reaguoti į pokyčius, juodąsias gulbes, įvairius proveržio veiksnius, globalias tendencijas. Labiausiai apčiuopiamas aspektas – Lietuvos ateities ekosistemos pritaikymas viešojo valdymo, viešųjų politikų pertvarkai, orientuojantis į inovatyvų valdymą. Baltoji knyga taip pat yra viešojo valdymo transformacijos ir jo modernizavimo gairės.

Jei Valstybės pažangos taryba nepateiks esminių pastabų, šis dokumentas bus paviešintas, o iki Kalėdų paskelbtas ir kaip leidinys.

Kalba Raimundas Lopata

Teiraujasi, ar galima konstatuoti, kad Valstybės pažangos taryba išklaušė pristatymą. Dokumentą galutinai suredagavus, tekstas bus paskelbtas svetainėje „Lietuva 2050“. Baltoji knyga yra atviras dokumentas – atviras korekcijoms, redakcinio pobūdžio pastaboms net po jo paskelbimo.

Pristato kitą darbotvarkės klausimą – „Lietuva 2050“ atsparumo patikrinimas per juodųjų gulbių pratimą. Jį pristatyti kviečiama Modesta Kairytė.

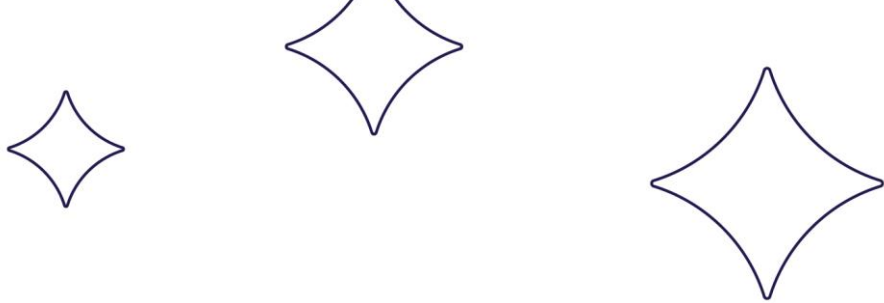
3. SVARSTYTA. Lietuvos ateities vizijos „Lietuva 2050“ atsparumo patikrinimas per juodųjų gulbių pratimą: rezultatų pristatymas ir aptarimas

Kalba Modesta Kairytė

Svarbiausias šio pratimo tikslas – sukurti veiksmų planą, kuris galėtų padidinti Lietuvos atsparumą ir pasiruošimą krizėms. Pratimo metu buvo ruošiami scenarijai, kuriems turėtume ruoštis. Vėliau bus rengiami veiksmų planai scenarijams pasiruošti. Buvo nuspręsta dirbti su visuotinės gynybos tema, nes ji yra viena iš svarbiausių vizijos „Lietuva 2050“ svertinių (per artimiausius dešimt metų įgyvendinamų) iniciatyvų. Taip pat šiuo pratimu siekiama išsiaiškinti, kaip galėtume integruoti ateities įžvalgas ir peržiūrėti Nacionalinį pažangos planą (NPP) pagal Lietuvos ateities vizijos turinį. Jeigu toks veiksmų plano kūrimas pasirodys esąs efektyvus, bus galima imtis ir kitų temų. Trečiasis pratimo tikslas – supažindinti valstybės tarnautojus su ateities įžvalgomis, kad jie galėtų jomis naudotis ateityje ruošdami kitas ilgalaikes temines strategijas.

Šis pratimas yra puikus tarpinstitucinio bendradarbiavimo pavyzdys. Jame dalyvauja Krašto apsaugos ministerija (KAM), „Futures platform“, Vyriausybės strateginės analizės centras (STRATA), Krašto

apsaugos ministerijos Antrasis operatyvinių tyrimų departamentas (AOTD), Nacionalinis krizių valdymo centras (NKVC). Pratimo komanda: Justinas Mickus (STRATA), Paulius (AOTD), Inga Bogdanavičienė (KAM), Gabija Kriščiūnaitė (NKVC), Gretė Kriščiūnaitė-Žinė (NKVC) ir Modesta Kairytė (LRVK).

Darbas pradėtas balandžio mėnesį: buvo parengta paraiška (GovTech), įvyko viešasis pirkimas. Vasarą vyko įžanginis renginys, kurio metu valstybės tarnautojai buvo supažindinti su ateities įžvalgų metodu ir „Futures Platform“ įrankiu. Tada buvo ruošiamas ateities įžvalgų radaras, vėliau vyko juodųjų gulbių dirbtuvės, kuriose buvo reitinguotos tendencijos. Po rezultatų analizės, komanda rašė scenarijus.

Pratimas skaičiais: įvadiniame renginyje dalyvavo 159 žmonės, 200 dalyvavo juodųjų gulbių reitingavimo dirbtuvėse. Įrankis naudingas jau vien dėl to, kad buvo galima efektyviai įtraukti didelį žmonių skaičių. Su „Futures Platform“ futuristų pagalba atsirinkome 112 fenomenų, galinčių padaryti įtaką visuotiniam saugumui, jų skaičius sumažintas po reitingavimo. Buvo suformuluotos šešios numanomos varomosios jėgos. Iš jų buvo pasirinktos ašys ir suformuotos trys scenarijų grupės, sudarytos iš 12 scenarijų perspektyvų. Tuomet buvo svarstoma, kurias scenarijų perspektyvas labiausiai verta gilinti. Pasirinktosios keturios buvo aprašytos.

Pridėtinė šio pratimo vertė – geresnis suvokimas apie tai, kam visuotinėje gynyboje Lietuva dar nėra tinkamai pasiruošusi ir ką galėtų tobulinti. Tikimasi, kad šio pratimo metu surinkta informacija bus panaudota atnaujinant visuotinės gynybos temą NPP. Taip pat bus galima matyti, ar „Futures Platform“ verta prenumeruoti nuolat.

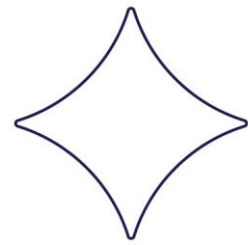
Trumpai pristatomas scenarijų kūrimas. Buvo parinkti kritiniai neapibrėžtumai: grėsmės ir galimybės. Jie sugrupuoti pagal temas – taip gautos šešios varomosios jėgos, o jos suporuotos į scenarijų ašis.

Paulius pakviečiamas pristatyti pirmąjį scenarijų – „Gyvenimas greta Vezuvijaus: pažangi Lietuva su problema kaimynystėje“.

Kalba Paulius

Pagal dirbtuvių metu gautą informaciją, varomąsias jėgas dėliojome į ašis ir iš scenarijų matricų rinkomės po vieną scenarijų, kuris galėtų turėti didžiausią įtaką Lietuvos saugumui. Nusprendėme pasirinkti tą matricos kvadratą, kuriame abi ašių vertės yra maksimalios: tai maksimalus nestabilumas už Lietuvos sienų ir maksimaliai naujoviškas, technologiškai inovatyvus karas. Pagal tai atgalinio žingsniavimo metodu buvo sudėliotas scenarijus – nusistatytas galutinis taškas, o nuo jo po truputį grįžtama į dabartį, logiškai jungiant veiksmus.

Pažangi Lietuva su problema kaimynystėje yra kietojo saugumo scenarijus, jis numato vieną iš galimų Lietuvos ateičių, kurioje mūsų valstybei tenka gyventi su nuolatine karine grėsme, kylančia iš vis labiau technologiškai atsiliekančių Rusijos ir Baltarusijos. Mes pajėgiame jas atgrasyti, nes kryptingai

didiname savo karinius pajėgumus. Tą darome investuodami į savo gynybą, gerindami bendradarbiavimą su partneriais bei vystydami ir integruodami technologines naujoves į gynybos sistemą. Tokiame kontekste technologinė pažanga yra milžiniška strateginė galimybė Lietuvai tapti stipria, atsparia ir įvairiems iššūkiams pasiruošusia valstybe. Scenarijaus baigtis – nestabilumas Rusijoje ir Baltarusijoje. Šias valstybes kontroliuojančių autoritarinių režimų žlugimas sumažina karinę grėsmę Lietuvai, tačiau tai gali tapti tiek galimybe, jeigu tos valstybės suks demokratijos keliu, tiek laikina atokvėpio akimirka, jeigu autoritarizmas ten vis dėlto sugrįš. O iki tol turėsime agresyvius, Lietuvai kenkti nusiteikusius kaimynus, kurių grėsmę mes turėsime sušvelninti pasitelkdami technologijas ir inovacijas.

Kalba Justinas Mickus

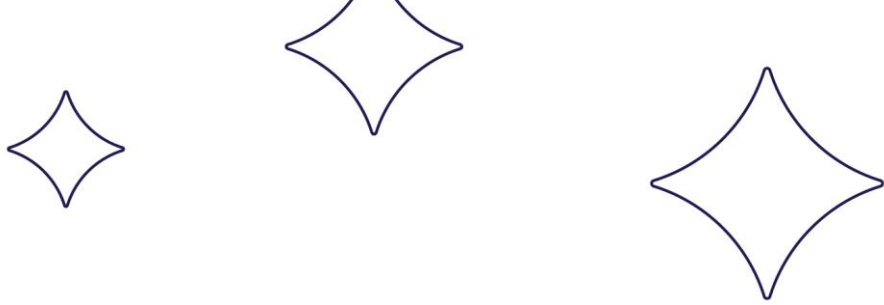
Antrasis scenarijus – „Liūtai prie vartų: klimato migracija technologinio sąstingio akivaizdoje“ – yra dviejų ašių sandūroje. Pirmas vektorius – kokią mes įsivaizduojame technologinę Lietuvos raidą, šiuo atveju sąstingį, kitas vektorius yra demografinės tendencijos – populiacijos augimas, migracijos tendencijos. Pagrindinis scenarijaus naratyvas yra tas, kad pavėlavusi į konkurencingumo, produktyvumo, inovacijų, ekonomikos traukinį, Lietuva nesugeba valdyti globalių procesų (pavyzdžiui, klimato kaitos) ir todėl ją daužo visos išorinės tendencijos. Dėl klimato kaitos, jos skatinamos imigracijos į Lietuvą, turime įvairesnę, bet problemišką (skurdesnę) visuomenę, talentų praradimą. Dėl to kyla klausimai: „koks yra mūsų gynybos sistemų technologinis pažangumas?“, „ką daryti su didėjančia kitataučių populiacija ir jos įtraukimu į kariuomenę?“, „kaip tai keičia visuomenės parengties mobilizacijai pajėgumus?“ Šie klausimai kyla iš demografinių tendencijų ir gebėjimo save ginti santykio ir sąveikos, taip pat iš Lietuvos konkurencingumo strategijos ir ekonominio augimo būklės sąveikos su gynyba.

Likę du scenarijai – „Tarp Scilės ir Charibdės: brangus žaliosios Europos saugumas“ ir „Vakarų saulėlydis: susiskaldžiusi Euro-atlantinė bendruomenė ir neįvykusi energetikos dekarbonizacija“ – yra toje pačioje koordinačių sistemoje, kurios pagrindiniai vektoriai yra: transatlantinės bendrijos tolesnė vienybė ar fragmentacija ir žaliojo, energetinio perėjimo (ne)realizacija. Vienas pasirinktas scenarijus vaizduoja ateitį, kurioje mes įvykdome žaliąjį perėjimą, o kitas – neįvykdytą perėjimą.

Viename iš scenarijų energetikos dekarbonizacija neįvyks, o Lietuvos pagrindinių partnerių būrys susidarys iš JAV, Ukrainos ir Lenkijos. Kitame, žaliojo perėjimo scenarijuje, vaizduojama ateitis, kurioje Europos Sąjungos lygmeniu matysime saulės ir atomo arba saulės, vėjo ir atomo sąjungą. JAV vis toliau atsitraukiant nuo Europos gynybos, Lietuva paaukos ilgalaikius anti-frankofoniškus nusistatymus ir dar labiau apsijungs Europos Sąjungoje. Jeigu pirmuoju scenarijumi strategiškai toliau perkame suskystintas dujas (LNG) iš JAV, antruoju – esame bendrosios ES rinkos dalis.

Abu scenarijai padeda įsivaizduoti konkrečias ekonominio saugumo grėsmes, kylančias iš energetinio perėjimo. Pabrėžtina, kad abejuose scenarijuose pasirinkimai kainuos daug: kaip augant valstybės

apkrovai mes suderinsime savo išorinius įsipareigojimus gynybai, ekonominiam ir energetiniam augimui?

Kalba Modesta Kairytė

Penktadienio dirbtuvėse toliau dirbsime su scenarijais, o dar kitą penktadienį – pradėsime ruošti veiksmų planus. Valstybės pažangos tarybos nariai kviečiami dalyvauti.

Kalba Raimundas Lopata

Pabrėžia, kad prieiga prie „Futures Platform“ yra nepigi – 18 tūkst. eurų penkiems mėnesiams. Kita vertus, šioje platformoje stebima virš 600 ateities įžvalgoms svarbiausių šaltinių – tai galingas informacijos srautas. Jei surandame pinigų nuolatinei prenumeratai, reikės žmonių, kurie tuo srautu gebėtų naudotis. Klausimas, ar turime pakankamai žmonių nuolatiniam darbui.

Klausia Valdemaras Valkiūnas

Jeigu vienas iš scenarijų Lietuvoje numato imigrantų srauto augimą, tai yra arba bus vidinė grėsmė. Susiejant su dabartimi, yra policininkų išsilakstymo dėl mažų atlyginimų grėsmė. Ar ruošiant veiksmų planus yra ar bus kalbama apie atsaką į šią grėsmę?

Kalba Justinas Mickus

Kiekviename scenarijuje yra aptariama viešojo saugumo dimensija ir policijos vaidmuo. Mes žinome iš kitų šalių, kur yra didelė demografinė įvairovė, kad santykis su policija keičiasi ir būna sudėtingesnis.

Kalba Raimundas Lopata

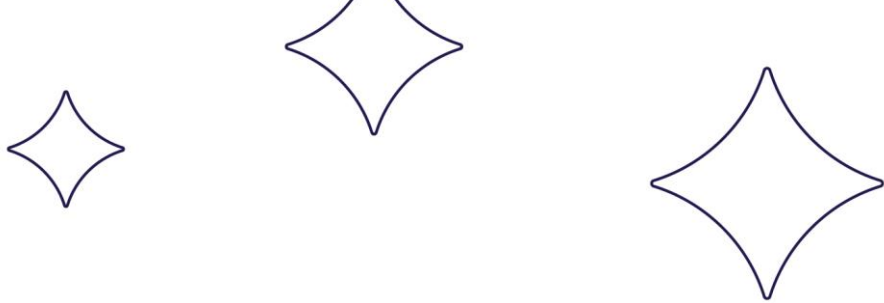
Konstatuoja, kad pristatymas išklaustas, linkime sėkmės dirbtuvėse. Suteikiamas žodis Mokslo ir inovacijų patarėjui Vyriausybės kanceliarijoje Lukui Stakėlai, kuris pristatys mokslo ir inovacijų patarėjų tinklo darbą.

4. SVARSTYTA. Mokslo ir inovacijų patarėjų tinklo veiklos ir planų pristatymas

Kalba Lukas Stakėla

Mokslo ir inovacijų patarėjų (MIP) tinklo sukūrimo poreikis kilo iš siekio stiprinti įrodymais grįstą viešąjį valdymą, inicijuoti, koordinuoti ir įgyvendinti strategines mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų politikos priemones bei jų pagalba geriau spręsti visuomenei aktualius viešosios politikos uždavinius. 2024 m. balandį visiškai suformuotas tinklas yra pilotinis projektas, kuris truks iki 2026 m. balandžio 30 d. Jame šiuo metu yra 14 mokslo ir inovacijų patarėjų visose ministerijose bei vienas patarėjas Vyriausybės kanceliarijoje. Projektą įgyvendina Lietuvos mokslo taryba.

Tinklo vizija yra kurti mokslo technologijoms ir inovacijoms imlią ir ateičiai pasiruošusią Lietuvą. Misija – padėti atliepti šiandienos ir ateities iššūkius teikiant ekspertines įžvalgas ir patarimus, pasitelkiant mokslines žinias ir inovacijas. Pagrindinės tinklo veiklos yra pasiskirsčiusios trijose pagrindinėse kryptyse, kurios siejasi su kertinėmis mokslinių tyrimų ir inovacijų proceso kūrimo stadijomis: inovacijų ir mokslo kūrimo, įgyvendinimo bei sklaidos. Pirmoje kryptyje MIP prisideda formuojant valstybės poreikį atitinkančius mokslinius tyrimus, inicijuoja paskirtines programas ir ieško galimo proveržio sričių. Antroje (įgyvendinimo) kryptyje yra skatinamas mokslo ir verslo bendradarbiavimas, inicijuojami pilotiniai tyrimai, teikiamos ekspertinės įžvalgos ir patarimai sprendimų priėmėjams. Trečiojoje veiklos kryptyje skatinamas įrodymais ir inovacijomis grįstos kultūros radimasis valstybės institucijose.

Keletas nuveiktų darbų pavyzdžių: Kultūros ministerijoje prisidėta prie kūrybinių industrijų ir „Techhub“ idėjos vystymo ir steigimo, Žemės ūkio ministerijoje buvo įsteigtas bioekonomikos forumas. Buvo inicijuotos paskirtinės mokslinių tyrimų programos gynybos technologijų, socialinių inovacijų, mobilumo srityse, yra galvojama apie paskirtinę programą personalizuotos medicinos srityje.

MIP tinklas išskėlė penkis strateginius uždavinius: (1) skatinti ir plėtoti tarpinstitucinį bendradarbiavimą mokslo ir inovacijų srityje; (2) prisidėti prie ir koordinuoti MTEPI prioritetų formavimą Vyriausybės institucijose (ministerijose), LRVK ir, esant poreikiui, teikti ekspertines įžvalgas bei patarimus viešosios politikos formavimui; (3) dalyvauti įgyvendinant Seimo patvirtintą ilgalaikę mokslinių tyrimų, technologijų ir inovacijų politiką (MTI), prisidėti prie naujų MTI prioritetų formavimo bei dalyvauti ir prisidėti prie MTI ir Valstybės pažangos tarybų veiklų; (4) dalyvauti ateities įžvalgų ekosistemoje, prisidėti prie ateities įžvalgų rengimo įgyvendinant „Lietuva2050“ viziją; (5) prisidėti formuojant mokslui ir inovacijoms imlią kultūrą Vyriausybės institucijose – ministerijose ir Vyriausybės kanceliarijoje.

Tikimasi, kad MIP tinklo projektas bus sėkmingas ir jo veikla bus tęsiama projektui pasibaigus, kviečia bendradarbiauti su mokslo ir inovacijų patarėjais.

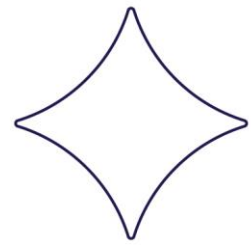
Kalba Raimundas Lopata

Valstybės pažangos tarybos nariai neabejotinai šį mokslo ir inovacijų patarėjų tinklą mato kaip Tarybos bendradarbius. Šį bendradarbiavimą įformins jau kita vyriausybė, tai būtų natūralus sprendimas. Per likusį MIP tinklo kaip eksperimento veiklos laiką reikia įtvirtinti jo ilgalaikiškumą per teigiamą suinteresuotųjų institucijų požiūrį į tinklą ir jo veiklos tęstinumą.

Kalba Aleksandras Abišala

Taip jau nutiko, kad gavau garbingą prašymą iš MIP tinklo būti jų advokatu, ambasadoriumi. Tinklas yra visiškai jaunas, jame įdarbinti žmonės yra skirtingų išsilavinimų, sričių. Ministerijos gana skirtingai įsivaizduoja MIP vaidmenį. Jų identitetas ir vieta dar tik formuojasi. Dabar būtų labai geras laikas

padėti jiems formuotis ir kiek įmanoma suvienodinti tinklo narių statusą. Mano žiniomis, tai yra pirmas ir vienintelis tarpinstitucinis tinklas, išskyrus tarpinstitucinę interesų derinimo platformą Vyriausybėje. Tai yra, ko gero, vienintelis tinklas Lietuvoje bendrų idėjų ir bendrų sprendimų paieškai. Šiuo metu nėra tiek svarbu, ką konkrečiai ministerijose daro vienas ar kitas mokslo ir inovacijų patarėjas daro, tačiau svarbu pripažinti tinklo strategiškumą ir puoselėti jo horizontalumą.

Kalba Raimundas Lopata

Ši mintis užrašyta ir Valstybės pažangos tarybos patarimo projekte, apie kurį dar kalbėsime.

Klausia Valdemaras Valkiūnas

Pirmas tinklo strateginis uždavinys – skatinti ir plėtoti tarpinstitucinį bendradarbiavimą mokslo inovacijų srityje. Ne tik Lietuvoje, bet ir kitose valstybėse bendradarbiavimo tarp institucijų nėra arba jisai silpnas, todėl ir rezultatų nėra. Ar yra ko pasimokyti iš verslo, kuris bendradarbiauja konkuruodamas? Gal šiame posėdyje dalyvaujantis sėkmingas verslininkas Vidmantas Janulevičius galėtų papasakoti, kaip versle skatinamas ir plėtojamas bendradarbiavimas? Ar Lietuva dirba mokslo inovacijų ir viešojo valdymo institucijų bendradarbiavimo skatinimo kryptimi, ar turi koncepciją ir planą, kaip tai padaryti?

Kalba Lukas Stakėla

Taip, vienas iš pavyzdžių – turime 3 ar 4 ministerijas, mokslo, inovacijų patarėjus, kurie dirba ties Vandenilio plėtros gairėmis Lietuvai. Tie horizontalūs klausimai kyla tiek iš ministerijų, tiek iš tinklo vidaus.

Kalba Aleksandras Abišala

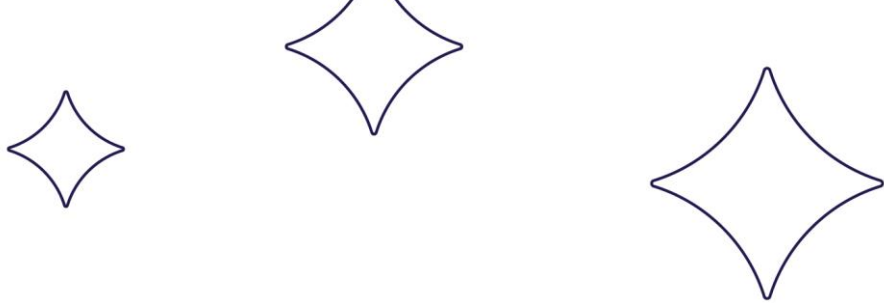
Reiktų priminti, kad šiuo metu vyksta tarptautinis tyrimas apie įrodymais grįstą valdyseną, galimybes, perspektyvas. Ten apie MIP tinklą yra daug šnekama kaip apie svarbų elementą.

Kalba Darius Žeruolis

Aleksandro Abišalos minimas tyrimas yra jau baigtas projektas apie mokslo patarimo viešajam valdymui klausimą, kurį įgyvendino Europos Komisijos jungtinių tyrimų centras ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO). Jame analizuota padėtis Lietuvoje ir kas darytina, kad bendradarbiavimas tarp mokslo ir viešojo valdymo institucijų plėstųsi. Greitu laiku bus paskelbta projekto baigiamoji ataskaita. Iš praktinės patirties galiu pasakyti, kad, deja, Lietuvoje mokslo ir viešojo valdymo sąveikos taškų iki šiol nebuvo labai daug.

Kalba Elijus Čivilis

Noriu pasidžiaugti ir pasveikinti, kad MIP tinklas pagaliau stovi ant žemės. Tik patikslinsiu, kad toks tinklas nėra vienintelis Lietuvoje. Nuo 2012 m. „Investuok Lietuvoje“ panašiais veiklos principais veikia programa „Kurk Lietuvai“. Joje dalyvaujantys žmonės veikia labai panašiai, tik su mažiau įgaliojimų. Programos dalyviai šešis mėnesius dirba konkrečiose ministerijose ir jose įgyvendina įvairios tematikos projektus.

Vienintelis tinklo išgyvenimo kriterijus yra vertė. Ne prezentacijos, ne dokumentai, bet tai, ką padarai, kokią vertę sukuri. Labai kviečiu tuos kelius, kuriuos nuėjom, kiek įmanoma sutrumpinti, galime pasidalinti tomis pamokomis.

Kalbant apie konkurenciją – tiek ir versle, tiek ir valstybėse nebėra taip, kad konkuruotų viena ministerija, viena įmonė, vienas universitetas. Konkuruoja tiekimo grandinės ir ekosistemos. Dėl to aš labai skatinčiau maksimaliai integruotis į visą vertės grandinę ir žinoti, kur kuriate vertę. Nekantrauju daugiau apie tai padiskutuoti.

Kalba Raimundas Lopata

Ačiū už kvietimą. Manau, kad MIP juo tinklas pasinaudos. Toliau posėdžio darbotvarkėje – „Lietuva 2050“ renginiai ir komunikacija. Apie tai, kas įvyko ir kas laukia, papasakos Modesta Kairytė.

5. SVARSTYTA. „Lietuva 2050“ renginiai ir komunikacija: kas įvyko ir kas laukia

Kalba Modesta Kairytė

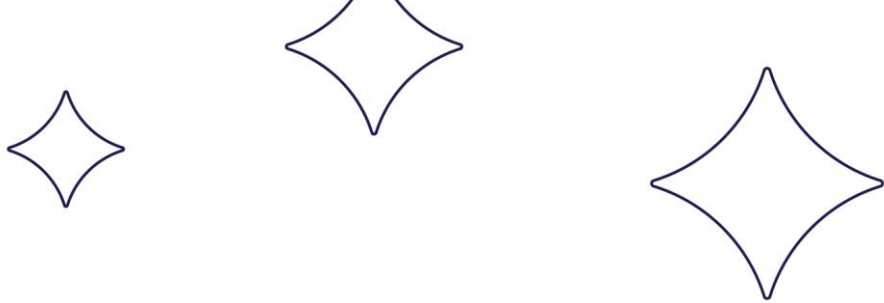
Per šiuos metus surengėme 15 renginių: tęsėme pokalbius apie ateitį, inicijavome susitikimus su pasaulio lietuviais, senjorais, daugiausiai bendravome su mokiniais ir jaunimu (tikslinė grupe), jiems surengėme keturias dirbtuves.

Toliau tęsiame bendradarbiavimą su LRT, portale lrt.lt publikuota 16 straipsnių. Išbandėme naują komunikacijos kanalą – „Savaitės“ žurnalą. Labai ačiū Urtei Neniškytei ir Agnei Paliokaitei už interviu. Taip pasiekėme senjorus ir regionus. Galėsime tęsti darbą per šį kanalą.

Parengėme „Lietuva 2050“ stiliaus vadovą, pagal kurį buvo parengtas Lietuvos ateities vizijos „Lietuva 2050“ leidinys, už kurį dėkojame Seimo Ateities komitetui ir leidinio sudarytojui Giedriui Viliūnui. Jau kalbėjome apie vykstantį juodųjų gulbių pratimą. Įsivertinome bendrakūrybą Lietuvos ateities vizijos rengimo metu – paklausėme bendrakūrėjų apie tai, kas buvo gerai ir kas ne. Pagal gautus atsakymus parengėme bendrakūrėjų įtraukimo planą. Norime bendrakūrėjus įtraukti į Lietuvos ateities vizijos įgyvendinimo dalių ruošimą.

Savo resursų šiame neturime daug, todėl turime naudotis išoriniais resursais. Su mumis sutiko bendradarbiauti Lietuvos moksleivių sąjunga. Šio bendradarbiavimo dėka kitais metais bus surengtos

ateities raštingumo pamokos 66 mokyklose. Patys per pusmetį nesugebėtume tiek apvažiuoti. Mes jau dabar padedame ruošti šias pamokas. Ačiū Vyriausybės kanceliarijos praktikantei Erikai Balasevičiūtei, kuri padeda ruošti medžiagą. Jeigu pasiteisins, Lietuvos ateities vizija ir toliau bus skleidžiama padedant bendrakūrėjams.

Inventorizavome demografijos sritį - plėtros programas, jų priemones ir veiklas, visus turimus instrumentus ir išteklius. Už pagalbą dėkoju Vyriausybės kanceliarijos praktikantui Justui Vinauskui. Toliau reikia įvertinti, kaip veikia šios suinventorizuotos priemonės ir veiklos.

Pasinaudodami „Futures Platform“ prenumerata, atnaujinome globalių tendencijų apžvalgą pagal Lietuvos ateities vizijos „Lietuva 2050“ strategines ambicijas. Kai ruošime įgyvendinimo planus, jau turėsime informaciją apie tai, kokios tendencijos galėtų daryti įtaką įvairioms viešosios politikos sritims.

2024 metais dar laukia dvi ekspertinės juodųjų gulbių dirbtuvės ir ateities raštingumo mokymai. Pabaigsime rengti NPP peržiūros koncepciją ir jos įgyvendinimo planą – gilinsime ir konkretinsime, kaip 2025 metais dirbsime įgyvendinant viziją.

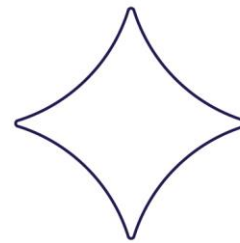
Noriu pasidžiaugti, kad į Vyriausybės kanceliarijos analitikės poziciją darbui su Lietuvos ateities vizija, sulaukėme 73 CV. Kandidatės sakė, kad „Lietuva 2050“ joms asocijuojasi su naujojo tipo viešuoju sektoriumi.

„Kurk Lietuvai“ dalyvės Inovacijų agentūroje kurs sumanios specializacijos strategiją, bus siekiama, kad ji prisidėtų prie „Lietuva 2050“ įgyvendinimo. Bendradarbiavimas su projektų vadovėmis kuriant minėtą strategiją: iniciatyvų žemėlapyje yra dalis apie ekonominį atsparumą, apie smėliadėžę inovacijoms.

6. SVARSTYTA. Lietuvos ateities vizijos „Lietuva 2050“ įgyvendinimo tolimesnieji žingsniai

Kalba Darius Žeruolis

Baigiamojo ir apibendrinančiojo posėdžio dalyviams turėtų būti įdomu išgirsti apie mąstymo apie ateitį būklę Lietuvos valstybės tarnyboje. 2024 m. pradžioje su EBPO pagalba pasidarėme nuotrauką: išsiuntėme trumpą klausimyną visiems viešojo administravimo įgaliojimus turinčių įstaigų ir organizacijų darbuotojams, įskaitant savivaldą (nepatenka mokyklos, ligoninės, kultūros įstaigos) – apie 43 000 asmenų. Pagrindiniai klausimai: kiek jūsų dirbamas darbas yra svarbus Lietuvos ateičiai, kiek jūsų darbas yra rutininis ir kiek inovatyvus, susijęs su ateitimi, kokius ateities įžvalgų metodus žinote, kas padeda ir kas trukdo darbe mąstyti apie ateitį.

Apklausa buvo anoniminė, anketas užpildė 4366 viešojo administravimo įstaigų ir organizacijų darbuotojai, taigi, 10 % visų darbuotojų. Nors atsakymai nėra reprezentatyvūs, galime įžvelgti įdomias tendencijas. 30 % atsakiusių nemano, kad jų darbas yra kaip nors reikšmingai svarbus ateities formavimuisi. Vadovai dažniau nei specialistai linkę manyti, kad jų darbas kaip nors yra susijęs su ateities formavimu. Daugiau nei 50 % atsakiusių inovatyviam, nerutiniam darbui skiria mažiau nei 20 % darbo laiko. Tarp vadovų šita dalis yra mažesnė. Apibendrintai tariant, valstybės tarnyboje dominuoja rutininis darbas.

Scenarijų kūrimas, kiekybinis modeliavimas, atsparumo nepalankiomis sąlygomis modeliavimas (angl. *stress-testing*) yra geriausiai žinomi metodai, tuo tarpu didžiosios tendencijos, horizonto skenavimas, atgalinis žingsniavimas ir „Delfi“ analizė – mažiausiai žinomi.

Galvojimo apie ateitį katalizatoriai yra kolegos, organizacijų vadovai, šiek tiek Europos Sąjungos įtaka, veiklos rodikliai, rizikų valdymo sistemos. Akivaizdu, kad tai yra labiau organizacijų vidaus veiksniai. Paradoksalu, bet globalūs iššūkiai, kaštų naudų analizė, visuomenės lūkesčiai, politinių partijų programos ir reformos yra matomi kaip kliūtys. Panašu, kad tai signalizuoja valstybės tarnybos sustabarėjimą.

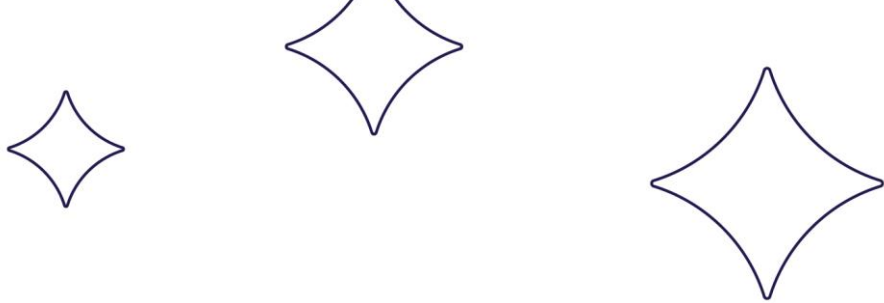
Dėl tolimesnių žingsnių – verta suformuluoti Valstybės pažangos tarybos patarimą naujam Seimui ir būsimajai devynioliktajai Vyriausybei.

Pirmoji tezė dėl ekosistemos. Kryptis turėtų būti Šiaurė. Suomijos patirtį žinome, iš jos Lietuvos Seime radosi Ateities komitetas. Posėdyje dalyvauti negalinčių Valstybės pažangos tarybos narių raštiškas pastabas skaičiau ir sutinku, kad orientaciją į suomiškąją kryptį galima performuluoti per konkretesnius pavyzdžius.

Galvojimo apie Lietuvos ateitį tęstinumo garantas yra Ateities komitetas Parlamente. Niekas vykdomosios valdžios nekatalizuoja taip, kaip Seimo dėmesys. Nesakau, kad Lietuvos ateities vizijos iš karto nusloptų, iš inercijos matyt vykdomosios valdžios mašina važiuos kurį laiką, bet, nesant nuolatinio politinio dėmesio ir paklausos, ji po kurio laiko tikrai išsikvėps. Todėl svarbiausias faktorius tęstinumui – Ateities komiteto išlikimas Seime.

Institucinio numatomojo valdymo rėmus jau turime, jie išrašyti Lietuvos ateities vizijoje: Ateities komiteto biuras, Vyriausybės kanceliarija, Vyriausybės Strateginės analizės centras, Seimo kanceliarijos Tyrimų skyrius, Nacionalinės bibliotekos Strateginio prognozavimo skyrius. Turime apie 10 žmonių, kurie atlyginimus gauna vien už tai, kad mąsto apie ateitį. Tokiai šaliai kaip Lietuva tai yra geras pagrindas. EBPO metinėje strateginių įžvalgų bendruomenės konferencijoje spalio pradžioje Paryžiuje girdėjome daug balto pavydo, nes yra daug šalių, kurios tiek dar neturi. Svarbu išlaikyti šį pajėgumą ir, palankiai susiklosčius aplinkybėms, jį stiprinti.

Toliau – tai, kas irgi yra įrašyta į Lietuvos ateities viziją: aukšto vyriausybės pareigūno (ne žemesnio kaip Vyriausybės kanclerio pavaduotojo), atsakingo už įvairių strategijų įgyvendinimo koordinavimą ir mąstymą apie ateitį, pozicijos įkūrimas. Taip pat jam padedančios komandos stiprinimas.

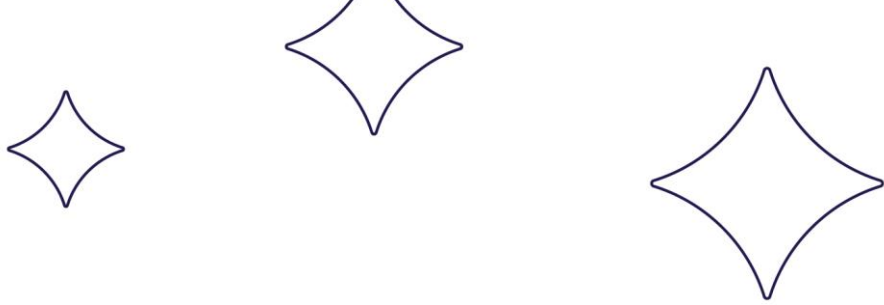
Svarbu, kad Valstybės pažangos taryba išliktų aktyvi, nors ji neišvengiamai atsinaujins. Reiktų įteisinti Valstybės pažangos tarybos koordinacinę grupę. Ji dirbo *de facto* – dešimt Valstybės pažangos tarybos narių, bent jau tuo aktyviuoju „Lietuva 2050“ rengimo laikotarpiu, apie pusantros metų kiekvieną pirmadienį, išskyrus vasaros atostogas, rinkosi po darbo valandų, dirbti po pusantros–dvi valandas. Esame visiems jiems už tai dėkingi.

Įrodymais grįsto valdymo, mąstymo apie ateitį ekspertų tinklo išlaikymas – ekspertai ir dalyviai jau suburti, įsitraukimą reikia palaikyti ir skatinti. Ateities įžvalgos ir ateities vizijos galėtų plėstis į sektorines viešosios politikos sritis: visuotinę gynybą, transportą, žemės ūkį ir kaimo plėtrą.

Svarbiausias dalykas yra Nacionalinio plėtros plano (NPP) peržiūra. Veriasi gera galimybe 2025 m. tai padaryti. 2026 m. pradžioje prasidės derybos dėl naujojo Europos Sąjungos biudžeto 2028–2034 m. Svarbu, kad Lietuva tose derybose sudalyvautų strategiškai – siekiant, kad Europos Sąjungos parama maksimaliai atitiktų Lietuvos interesus ir poreikius, o ne su siekiu 100 % įsisavinti visą galimą ES finansinę paramą. Vyriausybės kanceliarijai suvienijus jėgas su Finansų ministerija yra galimybė pasiekti, kad NPP nebūtų vien tikta ES finansinės paramos įsisavinimo strategija.

Dabartinis nacionalinis pažangos planas yra planas apie viską: 10 strateginių tikslų, virš 70 uždavinių, nėra nei vienos srities, kuri būtų nepaminėta. Tai yra tobulas mūsų institucinės sandaros atspindys. Tačiau strategija turėtų būti diskriminuojanti – fokusuotis visų pirma į tuos dalykus, kuriuos būtina padaryti ir finansuoti tiek, kiek reikia. Priežastis, dėl kurios NPP apima viską, iš dalies yra ir institucinė, nes Finansų ministerijai yra naudinga turėti visas lėšas viename dokumente. Tačiau dėl to kenčia strategiškumas, o lėšos išbarstomos per plačiai. Trečiasis NPP peržiūros principas – bendrakūryba.

Valstybės pažangos ataskaita turėtų būti viena giluminė per kadenciją (pirmą sykį galėtų būti 2027 m.), reikia atskirti Vyriausybės atsiskaitymą už politinę programą nuo į tendencijas ir ilgalaikę perspektyvą orientuoto būklės vertinimo. Vyriausybės veiklos ataskaitos nuo šių metų virto valstybės pažangos ataskaitomis. Jos evoliucionavo, sutrumpėjo tris–keturis kartus, dabar pagrindinė dalis tesiekia 60–70 puslapių. Kai kurie dalykai dėstomi ilgalaikių tendencijų kontekste, bet iš esmės tai yra ir ateityje liks politinis vyriausybės atsiskaitymo už savo programos įgyvendinimą dokumentas. Suomija daro kitaip: valstybės tarnyba sykį per kadenciją, trečiaisiais kadencijos metais, teikia giluminę ataskaitą Vyriausybei ir Parlamentui. Joje išsamiai nagrinėjama Suomijos būklė ir pateikiamos rekomendacijos apie spręstinus dalykus būsimajam politiniam ciklui. Tad diskusija apie Vyriausybės programos vykdymą ir valstybės tarnybos patarimas Vyriausybei ir Parlamentui yra atskirti. Opozicijos siūlymu 2023 m. gruodžio 23 d. Seimo nutarime dėl Lietuvos ateities vizijos esame įrašę, kad per 2026 m. peržiūrimos globalios tendencijos ir teikiant ataskaitą 2027 m. (už 2026 m.), Vyriausybė su Parlamentu konsultuosis, ar reikia atnaujinti „Lietuva 2050“. Sakyčiau, tai būtų kartu ir proga parengti ir pirmąją visapusišką (giluminę) valstybės pažangos ataskaitą, kuri nepasiribotų tik

rodiklių reikšmių kitimo tendencijų (paviršutine) analize. Tam reikalingas daug detalesnis pažangos vertinimo planas (planavimą koordinuoja NPP portfelio valdytoja – Finansų ministerija).

2024 m. pabaigoje startuos Lietuvos ilgalaikis socialinis tyrimas ir Gimstamumo ir šeimos tyrimas, kurie įgyvendinami per Lietuvos mokslo tarybą. Europos sveikatos, senėjimo ir išėjimo į pensiją tyrimas (SHARE) vyksta nuo 2016 m., Lietuva 2024 m. tampa visaverte nare. Lietuvos gyventojų kultūrinių įpročių tyrimas (LKT) nuo 2014 m. vyksta kas trejus metus. Du svarbūs reguliarūs sektoriniai tyrimai: Valstybės tarnybos tyrimas (VRM) (kas dveji metai) ir Korupcijos žemėlapis (STT). Reikalingas vaikų būklės sisteminis tyrimas.

Kalba Raimundas Lopata

Dėkoju už patarimo idėjos turinį. Dėl šito patarimo mums reikėtų apsispręsti. Gal bus norinčių tiek paklausti, tiek pasisakyti, patarimo tekstas buvo išsiųstas visiems.

Informuoja apie Valstybės pažangos tarybos narių iš anksto pateiktas nuomones raštu, kurios pagal Valstybės tarybos darbo reglamentą yra įskaitomos kaip dalyvavimas posėdyje: turime Valstybės pažangos tarybos nario Žymanto Morkvėno parašymą, kad pritaria patarimo projektui be pastabų. Tarybos narys Martynas Nagevičius taip pat pritaria patarimui be pastabų. Du valstybės pažangos tarybos nariai pritaria su pastabomis. Profesorius Ramūnas Vilpišauskas pritaria, bet siūlo tokias pastabas: „siūlau performuluoti pirmus du punktus nereferuojant į Suomiją, bet įvardinant Suomijai būdingą gerą strateginio planavimo praktiką“. Dėl paprastesnės paskutinio punkto formuluotės – jau atsižvelgta. Taip pat, profesorius, akademikas, Valstybės pažangos tarybos narys Rimvydas Petrauskas pritaria, bet su pastaba atsisakyti konkrečių nuorodų į suomišką modelį, bendriau akcentuojant mąstymo apie valstybės ir visuomenės ateitį svarbą ir institucinio pagrindo poreikį šioms diskusijoms.

Kalba Darius Žeruolis

Dėl Suomijos tikrai performuluosime. Informuoju, kad iš Daliaus Misiūno, jau prasidėjus posėdžiui, gavau pritarimą be pastabų.

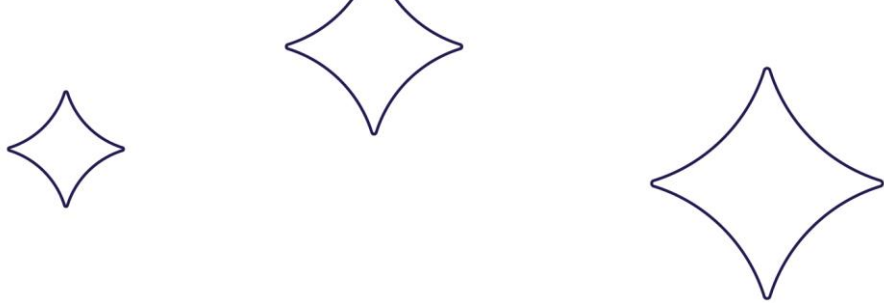
Kalba Modesta Kairytė

Taip pat – Robertas Dargis, Agnė Paliokaitė, Matas Maldeikis ir Jurgita Šiugždinienė pritaria be pastabų. Rytis Zemkauskas dalyvauja nuotoliniu būdu, jis pritaria be pastabų.

Kalba Raimundas Lopata

Jei suredaguosime vietą dėl Suomijos kaip pavyzdžio, ar visi pritartų?

Kalba Gaja Šavelė

Vienas dalykas dėl tyrimų, kuriuos paminėjo Darius Žėruolis: svarbu ir pilietinės galios indeksas. Antras siūlymas – aiškumo dėlei dėl NPP pasisakyti tik vienoje vietoje. Trečias siūlymas – apie bendrakūrybą pasisakyti kaip apie svarbų bendrąjį viešosios politikos kūrimo principą, ne tik kaip NPP peržiūros principą.

Kalba Darius Žėruolis

Apie Pilietinės visuomenės instituto tyrimą – atsiprašau, pamiršau, tai yra svarbus šaltinis.

Kalba Linas Dičpetris

Aš svarstau dėl Suomijos klausimo – ar nereikėtų mums nustoti vis į kažką orientuotis? Suomijos pavyzdys mums labai pasitarnavo, bet pritarčiau siūlymui įvardinti kryptis ar geriausias praktikas, nebūtinai referuoti į Suomiją. Kurkime savo geriausią praktiką ir galbūt po to kada nors suomiai norės pasitarti su mumis.

Kalba Raimundas Lopata

Aš manau, kad formuluotę surasim. Ar galima apskritai priimti tą patarimą bendru sutarimu su išsakytoms pastaboms? Kvorumą turim. Prieštaraujančių nėra. Pritarta Valstybės pažangos tarybos patarimo naujam Lietuvos Respublikos Seimui ir XIX Lietuvos Respublikos Vyriausybei projektui.

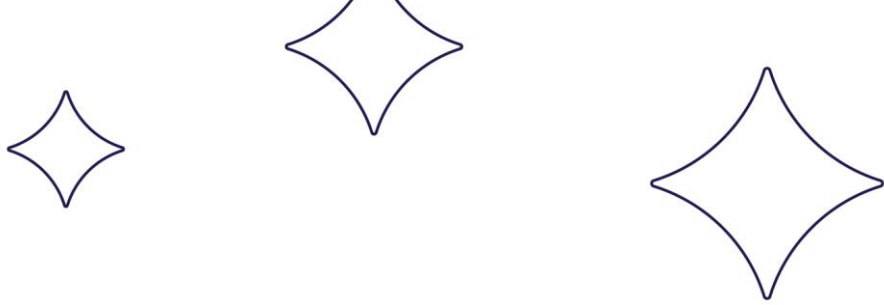
Ar bus dar norinčių pasisakyti?

Kalba Edita Sabalionytė

Nacionalinės kūrybinių ir kultūrinių industrijų asociacijos, „Lietuva 2050“ bendrakūrėjų ir savo vardu noriu padėkoti už šitą formatą, už galimybę įsitraukti. Procese mes dalyvavome labai aktyviai. Suprantame, kad visada gali būti geriau, bet atlikome labai reikšmingą darbą, kurį ateičiai matome kaip gerą pavyzdį. Manau, kad bendrakūrėjų įsitraukimas yra svarbus visos ateities ekosistemos elementas. Viešajame valdyme vis dar matome trūkinėjantį įtraukimą ir informacijos sklaidą – valstybėje visuose formatuose reikia užtikrinti bendrakūrybos procesą ir dalyvavimą, kad socialiniai partneriai į procesus įsitrauktų laiku. Ačiū.

Kalba Raimundas Lopata

Mes apie tai galvojome, tačiau neužteko laiko, turbūt ir jėgų padaryti iki galo. Vienas iš variantų, kurį svarstėme – naujienlaiškis apie ateitį, numatomąjį valdymą, kurio informacija reguliariai pasiektų

kiekvieną iš bendrakūrėjų. Tačiau didelė dalis informacijos yra skelbiama Lietuva2050.lt internetiniame puslapyje.

Kalba Aleksandras Abišala

Pastarieji trys su puse metų man buvo laimingas, idealus pensininko laikas, kai kitiems gali teikti patarimus, kaip jiems reikia gyventi, o už tai nieko nebūna. Man atrodo, kad išėjo tikrai neblogas Lietuvos ateities vizijos dokumentas. Manau, kad visi esate atidžiai perskaitę Mario Draghi raportą. Jo struktūra labai panaši į Lietuvos ateities viziją. Koncentruoti tikslai, kurie kyla iš problemų ir sprendimų būdų. M. Draghi raporte nėra nei vieno skaitinio tikslo. Vietoje mūsų 5 ambicijų stulpų, jis pasirinko tik 3. Gera valdysena yra atskira mūsų ambicija, nes mums reikia specialiai dėl jos stengtis. M. Draghi tiesmukai neteigia, kad reikia steigti Jungtines Europos Valstijas, bet juk apie tai yra visas jo raportas. Peržiūrint „Lietuva 2050“ bus daugiau medžiagos apie karo pabaigą ir apie integraciją. Kaip jau ne sykį kalbėjome, svarbiau ne tiek galutinis dokumentas, kiek procesas. Procesas telkia visuomenę, bent jau tą organizuotą visuomenę (*civitas*), kuri nori prisidėti ir prisideda prie valstybės valdymo. Mano įsivaizdavimu, siekiant, kad nevyriausybinis sektorius įsitrauktų, jam reikia duoti darbo, kad žinotų ir jaustųsi svarbūs. Mes nespėjome pradėti NPP peržiūros, kuri automatiškai įsuktų visus bendrakūrėjus į tolesnį darbą. Aš labai tikiuosi, kad Valstybės pažangos tarybos patarimas nebus padėtas į stalčių, kaip ir viskas, kas iki šiol padaryta.

Patarime paminėjome – reikia išlaikyti MIP tinklą kaip įrankį. Darant NPP, ministerijos privalės labai aktyviai dalyvauti. MIP pasitarnaus Valstybės pažangos tarybai, ji taip pat galės gauti patarimą iš ekspertų valstybės tarnyboje. Taip pat MIP galėtų atlikti svarbų vaidmenį Mokslo, inovacijų, technologijų taryboje. Ši sprendžia operacinius 2–5 metų horizonto reikalus, o mes šnekame apie ilgesnio horizonto, bent jau dešimties metų. Tai ir ten, ir ten jie, ir kaip tinklas, ir kaip žmonės, matantys ministerijų pozicijas, galėtų telkti akademią arčiau prie valstybės.

Aš noriu paprašyti kolegų, kuriuos pakvies tęsti darbą Valstybės pažangos taryboje, neatsisakyti, nes šį darbą mes darėm ne partiniu ir ne ideologiniu pagrindu, o bandėm ieškoti logiškų perspektyvų, gerų sprendimų. Ačiū.

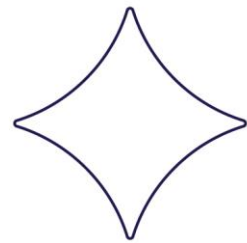
Kalba Raimundas Lopata

Ačiū labai, Aleksandrai. Sunku pasakyti, kaip bus su Ateities komitetu, nes yra požymių, rodančių nenorą turėti tokį komitetą. Kyla klausimas ir dėl Valstybės pažangos tarybos ateities.

Dėkoju visiems, kurie buvo kartu per šituos tris su puse metų.

Skelbiama posėdžio pabaiga.

PRIDEDAMA:

1. Posėdžio skaidrės;
2. Numatomosios valdysenos ekosistemos Baltoji knyga (projektas) (Seimo Ateities komitetas);
3. Bendrakūrėjų įtraukimo planas;
4. Valstybės pažangos tarybos patarimas naujam Lietuvos Respublikos Seimui ir XIX Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

Posėdžio pirmininkas

Raimundas Lopata

Posėdžio sekretorė

Modesta Kairytė

